

Грознитѣ нашенски условия, покрай личната несрета на поета, сѫ единственото обяснение на яростнитѣ му — до изстѣпление — избухвания. Той съвсемъ не е олимпиецъ — Гетеевското спокойно величие не му е свойствено. И постоянно огорчаванъ и предизвикванъ, често е билъ довежданъ до истерична злоба и ожесточение спрямо враговетѣ си, които по нѣкога цинично е ругаелъ. Тъй може да се обясни и остряять краенъ изразъ на неговия индивидуализъмъ. Наистина, тогава бѣше епохата на Нитче и Ибсена, и думитѣ на д-ръ Щокмана отъ „Народенъ врагъ“ — Силенъ е този, който е самъ! — бѣха най-главниятъ членъ въ символа на вѣрата на тогавашното поколѣние. Но, за да се развиятъ до тази степень, въ каквато сѫ у Славейкова (— въ схващането му за жреческата мисия на поета, въ култа му къмъ силната личностъ, въ поетизацията на самотността има нѣщо действително натегнато, че и маниерно) — това не малко се дѣлжи на невѣзможната нашенска духовна атмосфера. Най-много тя е попрѣчила на Славейкова да изяви напълно качествата на благородния си характеръ, на своята дѣлбоко човѣчна душа, на социалнитѣ си тежнения.